

Helsedirektoratet
Postboks 7000 St. Olavs Plass
0130 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
12/00276-3

Vår dato
11.06.2012

Høring - Veileder: Helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel

Fellesorganisasjonen (FO) organiserer 26 000 sosionomer barnevernpedagoger, vernepleiere og velferdsvitere. FOs medlemmer jobber blant annet i kommunetjenesten, spesialisttjenesten, skole- og fritidstilbud, kriminalomsorgen og NAV, og har således befattning med et bredt spekter av tjenester og tilbud som omfatter store deler av befolkningen, og da særlig personer med behov for tilrettelegging og oppfølging.

FO ønsker med dette å komme med høringsuttalelse til forslaget til ny veileder for helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel. Følgende tema vil bli kommentert:

- Kommunens plikt til å tilby forebyggende og helsefremmende tjenester
- Innsattes rett til utredning og behandling
- Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
- Samhandling og samarbeid på tvers av sektor og fag

Veilederen understreker kommunens plikt til å tilby forebyggende og helsefremmende tjenester til innsatte i fengsel. For at kommunen skal kunne oppfylle sin plikt må det være etablert et samarbeid mellom kommunen og fengselet som gjør det mulig for begge aktørene å yte gode og hensiktsmessige tjenester til innsatte, som har behov for koordinering av tjenester fra flere ulike instanser.

Innsatte har samme rettigheter til utredning og behandling som andre pasienter. Innsatte er overrepresentert med hensyn til forekomst av psykiske lidelser og personlighetsforstyrrelser, gjerne kombinert med rusproblematikk og sosiale utfordringer. Mange av disse har aldri vært utredet og er derfor ikke diagnostisert. Dette medfører en spesiell utfordring i forhold til oppfølging og behandling. I de tilfeller hvor ansatte mistenker at en innsatt har en "uoppdaget" og udiagnostisert lidelse, må vedkommende få nødvendig veiledning og tilbud om utredning mens han/hun er under soning. Dersom en eventuell diagnose blir kjent under soningen vil det være mulig å tilrettelegge en bedre og mer

FO

Besøksadresse:
Mariboesgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.08.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

individrettet habilitering, som innebærer iverksetting av mer målrettet og riktig hjelp til den enkelte.

En stor andel innsatte har behov for langvarige og koordinerte helse- og sosialtjenester. I de tilfeller hvor den innsatte ikke allerede har en fungerende Individuell plan, vil det være hensiktsmessig å komme i gang med utarbeidelsen av en slik plan så raskt som mulig etter at soningen er i gang. En vel gjennomtenkt og bearbeidet individuell plan skal være konkret i forhold til mål, delmål og aktuelle tiltak som må iverksettes for at den innsatte skal få en best mulig habilitering både under soningen og etter løslatelse og overføring til kommunen. For at en individuell plan skal fungere etter hensikten, må alle ansvarlig parter være delaktig i utarbeidelsen av planen, og målene må være realistiske og gjennomførbar. Den innsatte, fengslet og kommunen må samarbeide om utarbeidelsen av planen, og sørge for at alle involverte vet hvilke oppgaver de har og som må ivaretas dersom planen skal fungere som et hjelpemiddel for habilitering av den innsatte.

Godt samarbeid på tvers av sektor og fag er en betingelse for å lykkes med målene den enkelte innsatte har. For de som skal koordinere tjenestene og bidra til en vellykket habilitering må eliminering av byråkratiske begrensninger være et mål i seg selv.

Alt for mange innsatte løslates til en hverdag hvor nødvendige tiltak ikke er på plass. De har ikke bolig, de har ingen aktivitet å gå til, ingen arbeidsrettede tiltak som venter ved løslatelse, ingen plan for videre habilitering og rehabilitering. Alt for mange "utskrives" tilbake til det livet de levde før de havnet i fengsel, og da er veien tilbake bak murene kort.

FO støtter det vi oppfatter som intensjonen med veilederen; å gi informasjon som skal bidra til å etablere bedre samarbeid på tvers av fag og sektor for i kunne gi bedre tilpassede og tilrettelagte tjenester, og et mer helhetlig tilbud til enkelte innsatte. FO mener det er viktig å ha fokus på kompetanse og god ledelse dersom vi skal oppnå et velfungerende tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i tråd med intensjonene i samhandlingsreformen.

Med vennlig hilsen

Rigmor Hogstad
Forbundsleder

Allis Aresdatter
Fagkonsulent